

TARTUNTATAUTILAIN 58 §:N MUKAINEN PÄÄTÖS VARSINAIS-SUOMEN KUNTIEN ALUEELLE

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti. Valtioneuvosto antoi 16.3.2020 ensimmäisen suosituksen, jonka mukaan julkisia kokoontumisia rajoitetaan uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (COVID-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on 17.3., 8.4., 8.5., 19.5., 16.6., 1.7., 24.8., 22.9., 22.10. ja 19.11.2020 antamallaan päätöksillä tehnyt tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaiset rajoituspäätökset koskien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämistä.

Aluehallintovirasto on 19.11.2020 antamallaan päätöksellä asettanut yli 20 henkilön sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa järjestettävien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämisen edellytykseksi opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 21.9.2020 antaman ohjeen noudattamisen. Päätös on voimassa ajalla 26.11.–25.12.2020.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Lounais-Suomen aluehallintovirasto kieltää tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla Varsinais-Suomen kuntien alueella kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset.

Sisätiloissa voidaan kuitenkin järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu enintään 10 (kymmenen) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 21.9.2020 antamaa ohjetta (liite 1).

LOUNAIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 0295 018 000
fax 02 251 1820
kirjaamo.lounais@avi.fi
www.avi.fi

Turun päätoimipaikka
Itsenäisyydenaukio 2
PL 22, 20801 Turku

Alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan kuitenkin järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu enintään 20 (kaksikymmentä) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antamaa ohjetta (liite 1).

Määräys on voimassa ajalla 3.12.-23.12.2020. Tällä päätöksellä kumotaan 19.11.2020 annettu Lounais-Suomen aluehallintoviraston määräys ajalta 3.12.-23.12.2020.

Perustelut

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan koronaviruksen aiheuttama tauti (COVID-19) tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun henkilö yskii tai aivastaa. Virus voi tarttua myös pinnoilta, joille on hiljattain päätynyt sairastuneen hengitystie-eritteitä. Suomessa koronavirusepidemia on kesän rauhallisen tilanteen jälkeen kiihtynyt monella alueella. Virus kiertää edelleen sekä Suomessa että laajasti muualla maailmassa, ja Suomen väestöstä valtaosa on yhä altis tartunnalle. Uuden koronaviruksen aiheuttaman taudin ehkäisemiseksi ei ole vielä käytössä rokotetta. Laajalla testaamisella, sairastuneiden eristämällä, tartuntaketjujen jäljittämällä ja altistuneiden karanteenilla voidaan osaltaan, mutta ei yksinomaan, estää taudin leviämistä.

Kokoontumisrajoituksia asetettaessa huomioidaan epidemiologinen arvio taudin leviämisestä tilanteissa, joissa sosiaalisten kontaktien määrä on suuri. Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 3.9.2020 puoltanut sosiaali- ja terveysministeriön tekemää toimintasuunnitelmaa hybridistrategian mukaisten suositusten ja rajoitusten toteuttamiseen

COVID-19-epidemian ensimmäisen vaiheen jälkeen (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2020:26). Suunnitelmassa epidemian hallinnan lähtökohtana ovat paikallisten ja alueellisten viranomaisten tartuntatautilain mukaisesti tekemät toimet ja päätökset.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 24.11.2020 antanut ohjauskirjeen ohjeista ja suosituksista epidemian leviämisen estämiseksi Uudellamaalla sekä muissa leviämisvaiheen uhatta olevissa maakunnissa (VN/25925/2020). Ministeriö on arvioinut erityisesti Uudellamaalla alueen viranomaisten toteuttamia toimenpiteitä, mutta myös yleisemmin valtakunnan alueella kiihtymis- ja leviämisvaiheen toimenpiteitä. Muiden leviämisvaiheen välittömässä uhatta olevien maakuntien vastaavia tahoja kehoitetaan ottamaan nämä ohjeet ja suositukset ennakoivasti huomioon omassa toiminnassaan. Ohjauskirjeessään ministeriö kehottaa aluehallintovirastoja ja kuntia rajaamaan yleisötilaisuuksien yleisömäärän enintään kymmeneen (10) henkeen tai viime sijassa tilaisuuksien järjestämisen kieltämistä.

Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) hybridistrategian seurannan valtakunnallisen tilannearvioraportin 25.11.2020 mukaan valtakunnallinen epidemiatilanne on heikentynyt. Syksyn epidemiatilannetta ovat kuvanneet alueellisten tilanteiden nopeat, aaltoilevat muutokset. Viimeisen viikon aikana tapausmäärät ovat kasvaneet valtaosalla alueista. Valtaosa Suomessa todetuista tartunnoista on koko epidemian ajan todettu Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) alueella. Koko maassa uusien tartuntojen tartunnanlähde saatiin selvitettyä noin puolessa tapauksista. Uusista tartunnoista neljännes todettiin henkilöillä, jotka olivat tartunnan toteamishetkellä karanteenissa. Noin puolet jäljitetyistä tartunnoista tapahtui samassa taloudessa asuvien kesken. Työpaikka raportoitiin tartuntapaikaksi 14 %:ssa tartunnoista ja oppilaitoksissa tapahtui 7 % jäljitetyistä tartunnoista. Varhaiskasvatuksessa todettiin vain yksittäisiä tartuntoja. Harrastustoiminnassa tapahtuneiden tartuntojen osuus oli noin 7 %. Ravitsemisliikkeisiin liitettiin pieni osa (noin 3 %) jäljitetyistä tartunnoista. Muu tunnettu tartunnanlähde tai tartuntapaikka kattoi vajaan viidenneksen tartunnoista; tähän lasketaan mukaan mm. yksityiselämän sosiaaliset tapahtumat. Tartuntoja on viimeisen parin viikon aikana todettu suhteessa jonkin verran enemmän vanhemmissa ikäluokissa kuin edellisillä viikoilla, mutta valtaosa todetaan edelleen nuoremmissa ikäluokissa ja työikäisillä aikuisilla.

Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen aluehallintovirastoille 30.11.2020 antaman Epidemiologiseen tilanteeseen perustuvan arvion kokoontumisrajoitusten tarpeesta (THL/6391/4.00.00/2020) mukaan COVID-19-epidemia on viimeisten viikkojen aikana Suomessa kehittynyt huonompaan suuntaan. Ilmaantuvuus koko maan tasolla on noussut ja yhä useampi alue on todennut olevansa joko kiihtymis- tai jopa leviämisvaiheessa. Viimeisten viikkojen aikana tapauksia on todettu lähes joka päivä kunkin sairaanhoitopiirin alueella, ja suuressa osassa

viikoittaiset tapausmäärät ovat selvässä kasvussa verrattuna muutaman viikon takaiseen ilmaantuvuuteen. Tartuntoja on myös tavattu yhä useammassa kunnassa ja käytännössä kaikkien maakuntien suurimmissa asutuskeskuksissa. Ilmaantuvuuden kasvu koskee huolestuttavalla tavalla myös ikääntyneimpiä väestöryhmiä. Vaikka Suomen epidemiatilanne verrattuna EU-verrokkimaihin on yhä parempi, ovat tapausmäärät hitaasti syksyn aikana kasvaessaan nyt saavuttaneet tason, jolla epidemian torjuntaan tarvitaan nopeasti lisää keinoja, jotta epidemia ei nopeasti hallitsemattomasti kiihtyisi.

THL arvioi, että ihmisten terveyden suojelemiseksi ja terveydenhuollon kantokyvyn varmistamiseksi on tarpeen ottaa käyttöön lisää toimia ihmisten välisten fyysisten kontaktien vähentämiseksi koko Suomessa. Tällä pyritään sekä ehkäisemään yhä useamman alueen epidemiatilanteen kiihtymistä perustason yläpuolelle että kääntämään ilmaantuvuus laskusuuntaiseksi niillä alueilla, jotka ovat jo siirtyneet kiihtymis- ja leviämisvaiheeseen. Edellä mainituin perustein THL on antanut aluehallintovirastoille suositukset raja-arvoista kussakin epidemian vaiheessa. THL:n suosituksen mukaan alueille, jotka ovat kiihtymisvaiheessa, sallitaan korkeintaan 20 henkilön kokoontuminen yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa ulko- ja sisätiloissa. Alueille, jotka ovat leviämisvaiheessa, sallitaan korkeintaan 10 henkilön kokoontuminen yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa ulko- ja sisätiloissa. Suosituksen mukaan kummankin vaiheen sallituissa kokoontumisissa tulee noudattaa opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen suosituksia turvaväleistä ja tartuntaa ehkäisevistä varotoimista.

Aluehallintoviraston rajoituspäätösten tarkoituksena on tartuntatautilain 1 §:ssä säädetyin tavoin ennaltaehkäistä tartuntatautilanteen pahenemista. Joukkoaltistumisten ja taudin leviämisen riski on erityisen suuri kaikissa tilanteissa, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu ja voi päätyä lähikontakteihin keskenään. Siten yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämisen rajoittaminen sekä tartunnan torjuntatoimista huolehtiminen pienissäkin yleisötilaisuuksissa ja julkisissa kokouksissa on välttämätöntä. Kun kokoontumisissa noudatetaan riittäviä turvaohjeita, voidaan tartunnan riskiä olennaisesti vähentää puuttuen kokoontumisvapauteen ja muihin perusoikeuksiin mahdollisimman vähäisessä määrin.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on keskustellut 1.12.2020 Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin koolle kutsumassa alueellisessa yhteistyöryhmässä Varsinais-Suomen COVID-19- tilanteesta. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä saadun tiedon mukaan tartuntojen kahden viikon ilmaantuvuusluku on ollut 51,9/100 000 asukasta/14 vrk viikoilla 45-46 (2.11.-15.11.2020) ja 61,4/100 000 asukasta/14 vrk viikoilla 47-48. Positiivisten näytteiden osuus viikoilla 47-48 on ollut 1,8 %.

Varsinais-Suomen alueella tartunnanlähde on saatu jäljitettyä viime viikolla 60 prosentissa tapauksista. Uusista tapauksista miltei kolmasosa liittyy edelleen perheiden tai lähipiirin tartuntoihin. Tartuntoja tulee kuitenkin nyt useista erilaisista paikoista. Sairaalahoidon ja tehohoidon tarpeeseen pystytään tällä hetkellä vastaamaan ilman erityistoimia. Tartuntoja on kuitenkin alkanut ilmetä enemmän myös 30-49-vuotiaiden ikäryhmissä, mikä voi ennakoida sairaalahoidon tarpeen lisääntymistä tulevien viikkojen aikana.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin johtaman alueellisen yhteistyöryhmän kokouksessaan 1.12.2020 muodostaman näkemyksen mukaan alue on edelleen kiihtymisvaiheessa, mutta leviämisvaiheen uhassa. Tilanteen vuoksi yhteistyöryhmä kannatti sisätiloissa järjestettävien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten osallistujamääräksi enintään 10 henkilöä. Yhteistyöryhmä suositti opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antaman ohjeen tiukkaa noudattamista ulkona järjestettävissä yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa.

Aluehallintovirastolla ei ole tietoa niiden määrästä, jotka sairastavat sen toimialueella COVID-19-infektiota tietämättään oireettomana ja siten mahdollisesti levittävät tartuntaa. Lisäksi monet sairastavat taudin lievänä. Jos sairastuneet eivät hakeudu heti ensivaiheessa testiin tai testitulokset viivästyvät muista syistä, taudin jäljittäminen vaikeutuu.

Valtakunnallisesti tartuntatautilanne on heikentynyt. Tartunnat ovat riskissä lisääntyä myös niillä alueilla, joiden tartuntatilanne on muita alueita parempi, koska ihmiset liikkuvat yli kunta- ja maakuntarajojen. Lisäksi erilaisia tapahtumia järjestetään useiden paikkakuntien alueella, ja niihin saavutaan usein myös muilta paikkakunnilta.

Sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelman mukaan epidemiatilanteen kiihtyessä kunnan tartuntatautiviranomainen reagoi tilanteeseen lisäämällä testauskapasiteettia ja tartunnanjäljitysresurssia, antamalla paikallisen etätyösuosituksen ja kasvomaskisuosituksen sekä toteuttamalla infokampanjoita. Kunnan tai kuntayhtymän tartuntataudeista vastaava toimielin voi päättää toimialueellaan paikallisista tai alueellisista rajoituksista. Aluehallintovirasto voi päättää rajoituksista, jos ne ovat tarpeen usean kunnan alueella. Rajoituksilla pyritään estämään epidemian leviäminen väestössä alueellisesti tai laajemmin sekä mahdollistamaan palaaminen epidemian perustasolle. Epidemian leviämisvaiheessa voidaan tarvita näiden toimivaltaisten viranomaisten päättämiä laajempia tai tiukempia alueellisia suosituksia tai rajoituksia. Kunnan velvollisuudesta selvittää epidemiaa ja tehdä epidemian torjumiseksi tarvittavia toimenpiteitä on säädetty tartuntatautilain 9 §:ssä. Kunnan toimivallasta päättää laajaan tartunnanvaaraan liittyvistä toimenpiteistä toimialueellaan säädetään tartuntatautilain 58 §:n 1 momentissa.

Koronaepidemiatilanne on heikentynyt sekä valtakunnallisesti että Varsinais-Suomen alueella. Varsinais-Suomen alueella epidemia on edelleen kiihtymisvaiheessa, mutta selkeästi leviämisvaiheen uhatta. THL:n arvion (THL/6391/4.00.00/2020) mukaan kiihtymisvaiheessa voidaan järjestää enintään 20 hengen yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia. Leviämisvaiheessa ylärajana on THL:n arvion mukaan 10 henkilöä. Ottaen huomioon Varsinais-Suomen epidemiologinen tilanne, kokoontumisiin liittyvät riskit ja taudin leviämisen estäminen, aluehallintovirasto pitää enintään 10 henkilön rajaa sisätiloissa järjestettävien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten osalta välttämättömänä. Ulkotiloissa järjestettävien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten osalta välttämättömäksi enimmäisrajaksi aluehallintovirasto on arvioinut 20 henkilöä, koska pääsääntöisesti tartunnan riski on ulkotiloissa pienempi kuin sisätiloissa. Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 21.9.2020 antaman ohjeen noudattaminen on välttämätöntä enintään 10 hengen sisätiloissa järjestettävissä yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa sekä enintään 20 hengen ulkotiloissa järjestettävissä yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa.

Edellä todetun perusteella tämä määräys on välttämätön tartuntataudin leviämisen estämiseksi Varsinais-Suomen kuntien alueella. Jos epidemiologinen tilanne muuttuu, aluehallintovirasto arvioi tätä kokoontumisia koskevaa rajoituspäätöstä uudestaan.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 8, 58 ja 91 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 ja 5 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen (146/2017) 1 §:n muuttamisesta (69/2020) 1 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa lääninlääkäri Katja Paakkola, puh. 0295 018 000 (vaihe).

Ylijohtaja Mikael Luukanen

Lääninlääkäri Katja Paakkola

Tämä päätös on allekirjoitettu sähköisesti.

LIITTEET

Liite 1, Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antama ohje koronavirustartuntojen ehkäisemisestä yleisötilaisuuksien ja yleisten kokoontumisten yhteydessä sekä julkisten tilojen käytössä

Liite 2, Varsinais-Suomen kunnat

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Lounais-Suomen aluehallintovirastossa 2.1.2021 saakka. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Varsinais-Suomen kunnat ja kuntayhtymät

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri, jota pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä

Lounais-Suomen poliisilaitos

Varsinais-Suomen pelastuslaitos

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Valtioneuvoston kanslia, viestintäosasto

Digi- ja väestötietovirasto

Maksutta

Tämä asiakirja LSAVI/11436/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSAVI/11436/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Luukanen Mikael 02.12.2020 12:34

Esittelijä Paakkola Katja 02.12.2020 12:15